

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rasta male stvari, a nezloga sve pokvari.“ Nsr. Post.

Pretplova s postarimom stoji 2 for., a seljaka samo 1 for. za cijelu godinu, razmjerno 1 for., a seljaka 50 novč. za pol godinu. Izvan Carovine više poštarina, jer se seljaka najmanje 4 seljaka to su težiti, da im list šaljom stin ukupno još jednom razlom i imenom, darat čemo za 70 novč. na godinu srakom. Novci se šlje kroz postaruk Nazračnicu. Ime, prezime i našljbu Postu vašja jasno označiti. Komu list neodlode na vrčmo, neka to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se naplaća nikakva poštarina, napisar izvana Reklamacija. Tko list prima i drži, ako je postom, to ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.
UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO
nalazo se
Tipografija Figgli di C. Amali, Via della Zonta, N. 7.

Pisma se šalju platjone poštarine. Vjesti, dopisi i drugi spisi štampaju se ili u ciliosli ili u izradku, nismo prama svojoj vrijednosti i smjeru oroga lista. Ne-podpisani se dopisi nepotrebljuju. Osobna napadanja i čisto sukromne stvari nenalaze mjesta u ovom listu. Priročena so pisma štarku po 6 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redakah stoje 60 novč. a svaki redak svršlje 6 novčah; ili u slučaju opotovanja po što so pogodlo oglasnik i odpravništvo. Dopisi se novračaju. Urod-ništvo i odpravništvo, osim izvanrednih slučajevah, nedopisaju, nego putem svoj Zastitice.

„HANDS OFF!“

Gladstone.

„Prate k sebi“ vikaše glasoviti državnik Gladstone branec slobodu balkanskih narodah; „prate k sebi“ uzviknuše i Istarski Hrvati u njihovoj nedavna izdatoj knjizici *Talijanom i svim na koje spada opominjavne ih time da se toliko Talijani svojim geslom „il nostro confine sono le Alpi Giulie“* koliko Niemci onim „von See zur See“ bili ovi gdje mu drago, kane svakojake misli osvajanja njuna tuđjeg življa, jer da istarski Hrvati nisu voljni postati niti Talijani a još manje Niemci no ostati tvrdo uz njihov materinji jezik, uz hrvatsko.

Koliko se iz čitanja knjizice pro-suditi može, Istarski Hrvati bili su pobudjeni na tiskanje iste člankom Paola Fambrija *„L'Istria e il nostro confine orientale“* tiskanim u „Nuova Antologia 1879. Roma.“

Da je hrvatsko pučanstvo ove zemlje, kojega branili nam je uzvišena zadara, onaj Fambrijev članak, koji je ne samo od Talijanalh no i od drugih narodah bio mnogo čitan, bez odgovora mimoislo, imali bi Talijani i svi ostali europski narodi pravo držati istom, da su Istarski Hrvati posvena zalovu-oljni programom odbora imenom: „Comitato d'azione delle Alpi Giulie“. Nu svakomu svoje!

Ali tako nije — zato nehtjedole ostali odgovora dužni i želju im bje opozoriti ujedno sviati, da kod riešenja pitanja čija da je Istra imadu i Hrvati odlučujući glas.

Glavne momente iste knjizice potaknut čemo na ovom mjestu kao što običasno našim čitateljem.

Fambri nadahnut principom, da Istra može postati sjeverna pokrajina savršene Italije, osniva svoje osvedoče-

nje na etno-hidro-orografičke odnošaje i na vojničke i državne potrebe.

Njegovi članci sastavljeni su pomoću slinih članakah pisanih već nazad 20 i više godinah do danas od Talijanah, kojim odnošaji naše zemlje nisu poznati bili. I tako bi, da je i Fambri upao u njihove pogreske dobljavur hošimice i svojih samo, da mu čim sjašniji zaključk k bude. Al kuća slabim temeljem gradjena mora se porušiti.

On tvrdi medju ostalimi, da u Istri žive kraj Talijanah, koji naravski po njegovom brojenju sačinjavaju većinu zemlje, i „slavski“ narod, ali da se ovaj u jedanaest pasmalih diela, tako da jedna drugu nerazumije!

Kao posljedice drži za stalno njihovo obnarodjenje ili potalijančenje, koje kako se njemu pričinja dva i tucimice mah preatimlje.

U odgovoru *istarskih Hrvatah* su vrlo vjeste opavrgnute ove zlobne izmisljotine tvrdeće što našem čitateljstvu nije mudno pobliže objasniti, da u Istri živi jedan narod a to „hrvatski“ koji ne samo, da se razumije međjusobno u samoj zemlji, no koji je član istog naroda živučeg u banovinah Hrvatskoj, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni, Hercegovini itd. Ovaj faktum nije samo dokazan našom prošlom putem povjesti, da je jedan hrvatski narod krenovši iz zakarpatskih zemljah naselio spomenute pokrajine u kojih se je politički uredio i prvo pod knezovi onda pod kraljevi svoje krvi kroz mnogo stoljeća živio nego i neoborivom istinom sadašnjosti, da se u svih onih pokrajinah jedan jezik govori, iste običaje i nošnje ima, istu pjesmu i pjevne te da sam narod jezik svoj hrvatskim krsli.

Fambrijeva uztvrda dakle da u samoj Istri žive 11 pasminalh slavskih nečuvena je kleveta, koja je rado upotrebljena od onih, kojim je milo do-

kazati, da istarski narod — buduće tako razdieljen — nema naravna prava na političku individualnost tim više što nema naslona na nijedan naokolo stojeći narod i da je tako opravdan talijanski pokret za uvedenje talijanskog jezika, koji bi sve one pasmine ujedinio i jednu k drugoj približio, čemu bi imala slediti kao vrhunac napora ujedinjenje i oslobodjenje Italije, dosljedno uvrštenje Istre med talijanske melje tako da bi ona postala prava i naravska medja „il vero confine orientale“ dovršene Italije.

Ali Hrvati u samoj Istri ne samo da su u ogromnoj većini (180,000 Hrvatah, 60,000 Talijanah živučih većinom na obali jadranskog mora), ne samo da nisu otdignani od ostaloga hrvatskog naroda, što živi u raznih pokrajinah sve do šarenog Dalecinja ili do Bojane rieke — nego Hrvati u Istri nezaostaju niti moralno za Talijani, jer je prošli nas hrvatski narod danas mnogo brizljiviji za politiku i više čita no talijanski i jer imamo i mi učenih ljudih svake struke, nu su nam raztrešeni po svijetu te prislilni tražit hleba u tudnji ili u susjednih pokrajinah. Kako se kod nas napreduje dovoljan je dokaz, da teče tekar desetah godina da su se istarski Hrvati počeli buditi — a ovo ih već danas gdje dovikuju ne samo Talijanom nego i svim drugim „hands off—prste k sebi“ ili u tuđe nemojte dirati, jer je nepošteno.

Motrecé hidro- i orografičnu kartu Istre svatko će reći da istarske vode, kojih skoro niti nema, nikakve nemaju sveze za talijanskimi vodami, pa se one i izljevale u more na istarskoj obali, koja spada južno t. j. dalmatinskoj a ne zapadnoj talijanskoj obali, kako to sam Fambri u prvom članku svoje razpravice razjasnjuje. Gorah prama sjeveru nema, da bi se moglo reći, to je prava naravska granica, to je pojas,

bedem. Talijani i Fambri s njuna snivaju o Julskih planinah, te oslanjajuc se na svoje karte (koje su, kako sam izpovjeda. grubo i netočno narisane) tvrde, da su one nepretkrnuta visoka planina; taj njihov budući bedem — all koji je propuotvao onaj dio naseg krasa svega toga kod najveće pazljivosti opaziti nemože. Ali i neobazirajuc se, što nisu Julske planine nikakva izražena granica, jer bi kao takova morala i sada imati upliva na administrativno razdieljenje pokrajinalh, na trgovinu i promet a možda i na jezik naroda koji ov i okraj istih živi; česa se u istini opaziti nemože — niti povjest nam nepruža podataka, na temelju kojih bi se moralo utvrditi da je i za Italiju neobhodna potrebita jedna gorska kosa za granicu. Zavirimo u europsku kartu pa da vidimo koliko državah uziva tu blagodat bozju, te naravske granice pa onda otvorimo povjest i pregledajmo, koje su bile granice silnih državah — dali su narodi i države ikad težile za naravskimi granicama!

Kad budu narodi slobodni i probudjeni neće bit potreba nikakvih granicah — onda će bit sviet jedna država a zrak koji nas okružuje bit će pojasegranica ove države; dok pako živimo u neslobodi odlučit će na granice oni elementi koji su jači, te ako Talijani nemaju dovoljno snage uzalud im umisljeni bedem Julskih planinah, bile one makar onaka medja kao Pireneji. Počamši od Hanibalah pa do Napoleona a najzad i do ruskog gjenerala Gurka imamo dosta dokazah, da gorske planine nisu neprekoročne granice-bedeni!

Napokon hoće Fambri dokazati, da Talijane tjera vojničko-politička uzda na osvojenje Istre do Postojane, da ima jedno bregovito zemljište ograničeno lancem Julskih planinah, na kojem bi se mogli obraniti od svake dalnje navale

PODLISTAK.

Glagoljica u Barbanu, Rakilju i Motvoranu.

Zada paca bit će donat izknat se rlatom vedu bla zemle isteljnska, Ezo aar u vrona nira, No odkerlet zakopana, Hvasa pouga svud daz?

Da, doista bit će dana. Zaludo su se pohlebili zid; zaludo su se razkomadale kamenite ploče; zaludo su se amo tamo palila zela i varoši, i a njimi njihovi arhivi. Toliko je još blaga ostalo po svojoj miloj nam pokrajini, tolako je po njoj bistrih tragorah naše hrvatske kulture, da naši protivnici badara proglašuju apokrifnim naše laprave i povelje. Ove moje crtice su odjek pisatelju podlistka „Naša Sloga“ br. 12., iz ovih strana Istre, gdje so hijahu Hrvati nastavili mnogo prije franačke vlasti; a napisane su takolju čija suda našega pokrajinskoga „porjesničara“, kojim on tvrdi, da je laprava od 6. stribuja

1325. „absolutno apokrifna“ — sud, uz koji nemogu nikako pristati, a neko nit nijedan, koj samo malo poznađe povjestno stvar naše Istre. —

Mnogobrojne tragore mile nau glagoljice najdoh u svih trih na čelu oroga člančica spomenutih občinah.

Putujući prije 16 godinah s mnogočestim gosp. Mihovilom Ciceranom, vidio sam u svrjed motvoranskoga pokopaljsca nadgrobnu skrilju nosuću hrvatski napis s glagoljskimi slovi. Zalibiko nemogoh ga tada proditati čija velika vonje mrtvaca čitri dana prije pod skrilju postavljena; a kasnije neimadah prilike vratiti se tamo.

U Rakilju, gdje skoro svi plovani glagoljci kao i barbanski bijahu i biljetnici carske oblasti, vidih glagoljskih napisah u crkvi sv. Janje. Posjedajem istopis opouke ratalskoga župnika Jakova Burića pisane latinski po pisaru i biljetniku barbanskom Antunu Kaurinu god. 1551. Pod njom podpisao je kao svjedok onlješnji kapelan Pavao Valoutić s glagoljskimi slovi. Od župnika iste crkve Jurja Bedrićca (1567—1675.) branjone su u arhivu barbanske občine dvie opouke pisane glagoljicom.

U nadjaniku župne crkve barbanske učenjenom g. 1640. zabilježeno je medju drugim i ovo: „... quattro Libri Illireti grandi di carta pergamenosa.“ Te knjige bile su za stalno glagoljski misali i broviri za službu božju kod odvješnjega kapelaha. Od svakorih knjigah posjedujem list pisan glagoljskimi slovi. A imam još i dragi manji list glagoljskoga brevira, u kom bijaše vezana talijanske njemačka florica, koju najdoh u knjiznici moga pokrajnoga pastrica plovana.

Glagoljskih bilježakah najdoh na unutrašnjih zidovih sedmorih crkvah barbanskih, i to: u sv. Križu, u sv. Duhu, u sv. Jeleni, u sv. Jakovu, u sv. Bogorodici od Oranice, u sv. Ljuterni i u sv. Antunu opatu. Sada se već nemogu viditi nego u ovoj zaludoj, jer su one sv. Jakova i sv. Bogorodice od Oranice s rupuom pohleljene, a sre ostale nemilo porušene.

Čuo sam od starijih, da bijahu u ovoj župnoj crkvi barbanskoj, kao takotjer na pokopaljsišču sv. Krika, skrilja na rakvah i brovrih za glagoljskimi i gotičkimi napisai. Ali kad bijaše ta crkva god. 1700. praviđana, pogujavilo se je sve takove ploče, razkomadale i upotrabilo kao zidni materijal. Samo dva

komada našao je pokojni kanonik Stanković, jedan s gotičkimi drugi s glagoljskimi slovi, s imeni župan Ivana Erivaca i Antona Bjeleglavca. Kad je kanonik dignuo svoju kuću, sazidao je oha ta kamena u zapadni zid zgor šlorne, gdje su i danas vidljiva.

To će bit dostatno za upoznati, da su i u ovih krajih naši stariji častili Boga svojim milozvučnim hrvatskim jezikom, i da su kod svojih poslovah upotrebljavali svoje hrvatsko pismo. —

Barban i Rakilj, ti starinski hrvatski gradići u Istri, dužni su medju dragimi sužbiti sud zgor rečenoga povjesničara. I ovo najdoh u arhivu oro občine izradak razroda istrijanskoga napisan u dva primjerka u vrisnu Jakova Loređana providitora i bapetana (1519—1522.) u Lubinu. Napisao jih je Anton Laurenti občinski biljetnik po zapovjedt mja-tačko kuće Loređanske, moguču u Benecih i gospodjuću ono vrijeme u dielu Istre, i to čija medje medju občinah labinske, barbanske, kožurske i svotvanske. Ta dva primjerka kažu sama po sebi da se je držo autentični primjer-sama po rečenoga razroda u pokrajini i u Benecih, ta da se je po njom odlučivalo o medjah, kadgod je trebalo.

biti od Hrvatske ili Njemačke. Neke prosuditi svijet ako može nama biti ova nježnija mislijeva nužda dostajana za odreci se od naših zemaljah i prepustiti nemaleni broj našeg naroda — u tudjinove ruke! —

S druge strane nije baš ni za slabodoumne Talijane ponosom koji su se sami morali liko gđinhal boriti za svoje oslobodjenje od njemačke vlade da i oni baš sada idu na to, da sprave pod sobom njima tudji element, koji bi k njima u isti odnošaj stupio kao Venecija i Lombardija prema austrijskoj vladi i koji bi takodjer njima kao što oni u ono vrijeme austrijcem morali neprestano dorikati „fuori lo straniero!“

Zato su *Istarski Hrvati* razlagajuć omom knjižicom znanstveno netočnosti i izmisliotine Fambrijevog spisa imali pravo uzviknuti *Talijanom i svim na koje spada „hands off!“*

Mi preporučamo svima čitanje one vrlo podučljive i genialno pisane knjižice i želimo da onaj uzvik „hands off“ postane u Istri iskrom buditeljicom kojim bi imali svi Hrvati tudjinecm, kad se u naših poslovih nepozvani nješaju, opomenuti, da svako nepošteno djelo čeka plaća osвете.*

**Sastanak hrvatskih djakah
IZ ISTRE I PRIMORJA.**

iz voloskoga kotara.

Uza sve protivneine hrvatstvo u Istri ipak se bići.

Željno očekivani sastanak hrvatskih djakah imenito iz Istre održavao se je Dne 4. t. m. već u jutro došla je li-pa četica djakah iz zapadne Istre preko Učke u Izložnu. U stanovitu uru struzena sa dječji izložne strane uputila se je na postaju u Matuljeh. Svi zajedno zapjevaju sa pjesmu kad se je približavao vlak dolazeći iz Rieke.

Broj riečkih i primorskih djakah imenito pako gg. odbornikah presenetio je.

Pjevajuć, razgovarajuć, šalcoć se prešlo se postaje u Jurđanih i Sapčanah i pripjelo na postaju trnovsko-bistričnu. Trnovsko-bistričke gospodje i gospoda dočekahu mlade Hrvate kako se braću dočekiva. Znanci se pozdravljahu, neznanci dotad upoznavahu se. Svi zajedno krenuše u gostionu tik postaje krasno nakićenu narodnimi zastavami i sa „dobro došli“.

Pojačani kor sa njeкоюm gospodom učiteljah učinjo je pokuse, razgledao tko Trnova tko Bistricu, brzo se došao sat koncerta.

Prostorije se prilicno napunile, premda je, imenito za krasni spol, gostiona nješto daleko od Bistrice.

*) Upozoravamo na ovoj, koji se nalazi na 26 stranah.

Predsjednik odbora za sastanak spomenu svrhu sastanakah i pozdravi zgodnom rieči prisutnike.

U govoru morade biti kratak. Velemožni kotarski kapelan dodje kratko iza gostovah iz Postojne, dade pismenu dozvolu za sastanak, u kojoj zabranjuje predsjedniku svaku i najneuduznju rieču o politici, što i istisnuo opetova. Počastili su sastanak i e. kr. oružnici. Nit u voloskom kotaru nisu djakoh pustili sami. Na Voloskom žurili su se prema njim čim su tamo dospjeli. Čim su morem prispjeli u Lovran, već došao je tamo jedan sav zapuhan. I u Ičićih stražili su jih, da njim se ništa zla nedogodi! —

Govor g. predsjednika bijaše sa svim tim obćenito povladljivan. Poslje govora pročitao je isti brojave stigle djakom skoro sa svih stranah krasne nam domovine. Nit Istra nije zaostala. Burno upravo bio je pozdravljen brojav dra. Dinka Vitezića. Njegove zasluge i Hrvat i Slovenac jednako cijeniti znade.

Pjevalo se je vrstno pod vodstvom mladoga Hrvata s kraj Učke.

Udarala je na k'avor, kako valja, mlada čerka dra. Bahumana, učeniča na višoj djevojačkoj školi u Pragu. Pjesak, želja za opetovanje sviranih komadiah dokazom njoj bijaše kako njoj je zahvalno prisutno obćenstvo. Za prvi put je na javi igrala. Tvrdio sam uvjeren, da nije za zadnji. Njezin brat veoma vješt na glasoviru kao takodjer njekoja gospoda učiteljji zabavljali su obćenstvo sviranjem u daljnjem tečaju zabave.

Iz programa spomenuti mi je još deklamacija „Propast Venecije“. Shodne bijahu to rieči. Venecija uz druga zatirala je istarske Hrvate. Ona je propala, jer bijaše utemeljena na tiraniji, na absolutizmu, na nepravdi. Hrvati, koji su nju kao takodjer druge branili; Hrvati, koji su za druge krv ljevali; Hrvati, koji bijahu prečesto oruđe u tudjih rukah; ti Hrvati osvješćuju se, i za nje kueno je rat sluhode. Oni već neće drugim službovati. Oni će se za se boriti. Oni će svoje braniti. Kad se uza te rieči uzme na um, da je g. deklamator razumio i čutio što je blagoriečno, da je od srca k srdcu govorio, onda se lahko pojmi da je deklamacija bila popraćena gromovitim pljeskom i živio-klici.

Govorn, deklamaciji, pjevanju, sviranju sledilo je ples. Plesao se je u živalno. Plesao se je i primorski „hrvatski“ ples.

Većina družbe i ženske i muške zasjela je oko sata poslje p'o noći za „hrvatski stol“. Tu se je redala zdravica za zdravicom, pjesma za pjesmom. Prva zdravica bija-e dakako domovini; kojoj je dakako shodna pjesma sledila. Od drugih zdravicah da spomenem omu braći Slovencem imenito prisutnim, koje

se je pozdravio i prije plesah. Dra. Bahumano, koji je sa svojimi mnogo doprinjo k ljepomu uspjehu zabave i dra. Dinku Viteziću, kojim se je drugi dan i brojavom nazdravice priobilo.

Zora je već skoro pucala, kad su se braća razstajati počela, da se malo opočinu.

Domaćini i donacice htjeli vidjeti jos jednoga mlade Hrvate. Došli na postaju. Pjevalo se stiskalo si ruke, ljubilo se, dok se nije vlak izeći počeo. I kad se je već izeći znakovi međusobne ljubavi nisu prestali, dok god je oko je jednih u druge zrieti moglo.

Kad bi u našem djelovanju uvijek tako iskreni, tako srdačni, tako složni bili, tad nebi dugo čekali na onu želju, koja bijaše izražena u prvaj zdravici kod „hrvatskoga stola!“

Kod Matuljeh dočea mlade Hrvate lijpi broj zastavarah pod krasnom hrvatskom zastavom njihove citatonice. Za njom poredah su svi i ponosito koracahu put Voloskoga.

Četa pod zastavom, pjevajuca „U boj“ izvablj iz kucah na e Volosčke i Volosćice. Komu ter komu, osobito njekim Talijanasecm činovnicom i njihovoj djeci mogashe to biti tri oku; domaćini ne. Ta jeziki, kojim se govorashe jest njihov jezik. Popostav malo na Voloskom krenu četa u volosku laticu, okreca se na ludje, i krene pjevajuć put Lovranskog grada.

Liep broj Lovranskih dočekao ju je kod mora. Muško i žensko potrdalo je na polje, kad se je pod lovranskom balonjom zapjevaha hrvatska pjesma. I iz daljnih mjestah bijaše u Lovran ljudih došla.

Mrakom već krenu se prema Ičićem. U Iki dočeka ju svečano obćen čestili lovranski glavari u družtvu jos njeko gospode toga dražestnoga mjesta;ce; oslovi ju krasnom rieči potičuć ju na rad za bolje mile nam domovine hrvatske. Predsjednik mu se na tom nenadanom ali tim radostnijem dočeku srdačno zahvali. Urnehesni, opetovani „živio“ vrlunou načelniku Hrvatu popratio je predsjednikove rieči.

Bilo je već zatamnilo, kad smo prispjeli u Ičice, gdje se je komers održavao. Bijaše to u sred liepoga i umno objednanoga posjeda g. Pečujaka. Pod vedrim nebom bijaše napravljen velik i krasni stol za našu nadu. Veće hrvatskih zastavah krasilo je vrtac. Uz liepi broj posjetnikah i posjetnicah iz Ike, Lovrana, Voloskoga; uz dobru razsvjetlu; uz pucanje mužara; uz paljenje bengalskoga ognja priugalo mi se kao da sam u nekakvoj vilinskoj hašci. Zaigralo se, zapjevalo se, večeralo se. Nazdravljalo se. Zdravice krasnomu spolju imenito zastupnicem istoga na komestu; domoljubnom svećenstvu imenito zastupnicom istoga kod stola; na im

ne dade i stoku slovcem pomorske kapitanom, ponosecm se sa svim hrvatskim porjeklom, osobito njihovim zastupnicom kod sastanka; uzornim g. Koricu brodovlastniku i posjedniku koj kako malo koji svoju djecu odijali znade, ne u Ljubljani ili Mariboru, ali u Gradcu, u Zagrebu, u tom liepvatskom središtu; te zdravice vrtale bijahu burno povladljivane. U ime krasnoga spola zahvalio se je gospođa Zamirivo, kako je njemu prirodno, ali i iz duše progovorio je njekobla rieči. Najsladjji, svoj materinski, jezikom naše gospodje i gospodjice uvijek mogovati svojoj djeci goruću ljubav, da njega u mlada srca uciepivati, svoe supruge u rodoljubnih poduzevah upirati. To bijaše smislo njegovih riečah i te rieči povladjivala su nesamo go-spoda, nego i one, u ime kojih je govorio.

Deklamacija „propast Venecije“ opetovala se je s istim odličnim uspjehom kao u Bistrici.

Progovori, zapjevaj, završiri, obroč se dva tri puta; ponoc se probila. Družstvo se po e razlaziši.

Srdačan uprav bijaše razstanak s domaćini. Bijaše prvi put. Nihilu zadnji. Željno se je taj sastanak pričeo i u zabitiijih gdje krajevih Istre. Zelj. bijaše i opravdana; al izpunjenje bija- toško. Za početak budi ovo dosta.

Ijetos se je uležlo u Istri. Ste došli godinah koracati će se dalje. Bog pomozil!

DOPISI.

Kastav 1 septembra.

Vam je već znano, gospodine učitelje i znano je svim čitateljim „Naše Sloga“, kako se je ova obćina morala boriti za svoj obstanak proti litem njeko gospode. Da se dokazje, kako se temeljiti bili svi prigovori proti našemutomu zloglasnomu Čudaru, morao to, već danas biti gotov proti njemu proces za promejerjeni novac. Na ni danas još se neznaj je li za stilija ni počela izinaga proti onomu Don Quixotto. Čujemo, da govori, da on nije promejerio novca, nego da si je samo zadržao na račun tromjesečne plaće, koja ga je išla, kad je s mjestu bila dignut. Eduard dimi taj izgovor nepomaže, jer ga obćen nije dignu sa službe, a da ga je ona imala dignuti, bila bi morla uzeti u obzir tri mjeseca odpremine, al sad je kasno. Neka traži iz Porčea što želi, a za nas je on promejeritelj novcah, kojih mu je utjeranje javnom oblašću namazeno. *Junta u Porčea dala mu je u ostalom dvjesto forintih dara „za službu učinjenu obćini Kastarskoj.“*

Kakova je ta služba bila, dosti vam je ako vas upozorim na ovo, što

„Estratto in autentica forma dal Libro di Messer Giacomo Loredan Prov. d'Albena, per Dno. Pier Ant° de Laurentj Nod° e Cancoll. di detta Comunità, con due Copie in ristretto.“

Il Cond. di Barbana copiò da altra simile spedita da Venezia.“

Ova izjava dostaja mislim za odbiti one nepristojne rieči „assolutamente apericite“ proti jednoj od naših najboljih povjestničkih povojah.

Zaključujući te razmislijajući stanje, u kojem se mi Hrvati u Istri nalazimo, pripročam najsrdnije i najhrđatije svim rodoljubim u Istri, da pounjito traže i sakupljaju sva ona, koja bi se sveoga predmeta doticala i koja bi mu koristila. Mnogo je toga još sakriveno i zanemareno. Bude li se složno sakupljalo, moći će se na staroj slavi obnoviti slavniju budućnost; „biti će dana“; sjevat će sunce i našem milomu hrvatskomu narodu u Istri!

JOSEF A. BATER.
Barbanar

Srdačna Vam ihvala gospodine i prijatelju Joso na Vašem trudu. Bog dao, da bi čim prije zadobili ono, čeva ste privremeno skoro lifeni, te nas opet poštalih s crkavcima i

sličnimi članci. Pozdravite Vaše drugove, čestite Hrvate. — Prilazujim se sa svojom družom Vashoj najtrudnoj i najsrdačnijoj pomporici rodoljubom po Istri, da sabere gdje mogu napole. Istine i povolje tlećev se naše prošlosti. Kako je „Naša Sloga“ iskrala narodnu hrvatsku ijeranu po Istri, i kako se nada, da će jih malo po malo još uvijek dobitivati; tako će ona iz svega srca (i-kak) stajati hrvatske spomenike. Pjesme sa ova dokaz našega sabnjega bivstvovanja u Istri, napisati i što je tomu slična motivi su dočeti prošloga nam bistrovanja. Svaka i naputana, može biti koju i znamenitu činjenicu razsvjetliti. Liep nam je primjer, koj naravno je izvadku, što ga ovdje tlekasmo. U izvornik razrada Istrjanskoga zove se naš jezik „herceki“ jezik. U ovom izvadku, napravljenom za moćnijega upliva ili bolje rekud za telega jarna vlade mljetačke, zove se „lingua schiava“. Tuđijici su, koji su nam potlačeni, nazivali ime „šćarvo“ i sve što slično zvali. Sani smo se od vajakda zvali Hrvati. Bistamo, i kad hoće naši nepriljatji da budu ne-robovi; mi hofermo da budemo, i bit ćemo slobodni Hrvati!

Uredničivo

Taj izvadak glasi od rieči do rieči ovako:

„COPIA.“

„1325. 6 Maggini.“

„Sentenza, et appoitione de confini posti p. il Co. Alberto de Methliha di Pisno. a messer Raymond Patriarcha d'Avquila, e alle Sign° di Venezia, con l'intervento di tutti li SSi° della Provincia. li Zuppani doi Luoghi di fuori. Messer Blatin Marchese di Zabada, con molti huomeni: Erasmo suddito „servitore del Conte di Gorizia, Raspo e Draguico (P). Le Comunità, Zuppan e huomeni di Pinguente, Montona, Albona, Barbana, Settivanaz e Cosour. Dando conto tutte le Comunità, e dicendo: questi sono i veri confini fra di Noi; indi li Vecchi da una parte e l'altra, mostrarono quattro sassi sepolti, calzauo con la sua Croce. li quali mostrarono quattro Confai d'Albona, Barbana, Cosour e Settivanaz. Onde testi stabillo, che proc. pma. di sopra il Fiume grande dell'Arca, pma. di sopra il Fiume grande, Cosour, sino li termini tra Samber, da proc. sotto tutte l'aque et Fiume grande dell'Arca, et tutte

le Fontane d'una banda et l'altra de Barbana, eccettuando che li animali del contado possino beverar per bisogno, guardandosi dal danno verso Albona.“

„Le Costiere, quelle sotto Albona, e così dietro tutte fino la marina conarre con la dolce: e di qui dietro per mezzo al mare fino la Valle di S. Lorenzo. E qualunque parte piasse pesce oltra questi Confini, quella parte casca alla pena di Marche Cinque.“

„E quelli passolassero animali albonesi, ovver de Barbana, de Settivanaz, e de Cosour, de di, ovver de notte, pena una Marca e Soldi Quaranta di piccoli. l'Erbalico Marche tre. Qualunque parte ammovesse quelli Confini, casca alla pena di Marche 300, cioè al Conte de Pisno Marche 100, a quelli Signori Marche 100, et alla Comunità che si mantenesse pacificamente Marche 100.“

„Deila qual Sentenza ed Istrumto ne furono estratti tre esemplari nelle lingue Latina, Schiava, Tedesca negli Atti di Pre Nicolò Cappelan di Merlo Co: e Florian di Gologozita, Giacomo Cricovich Fiovano di Barbana, Pre Antonio Magagnoli di Geisignana, Gasparo Dorich di Piero e Zaccaria Lupetina d'Albona, Notari Applieti, et Imperiali.“

ŠVAŠTA PO NJEŠTO.

Kako Indijanci izprose djevojku? Kod Indijanaca stoji keci prema svomu otcu u odnosu...

Bratovščina hrv. ljudi u Istri.

POZIV.

Bratovščina hrv. ljudi u Istri imali će dne 5. listopada pred podne u Kastvu svoju redovitu godišnju skupštinu...

Program:

- 1. Izvješće tajnikovo.
2. Izvješće blagajnikovo.
3. Izbor novog odbora.
4. Predlozi članova.

U Kastvu dne 11. rujna 1880.

Vjekoslav Vlah E. Jesušić
Predsjednik Tajnik

Natečaj.

C. k. Namjestništvo u Trstu razpisalo je dne 19. augusta sljedeći natečaj za podporu (stipendij) jednomo siromašnom učeniku Istre.

Br. 11447 IX.

Početak prvog tečaja skolske godine 1880-81. podielit će se jedan državni stipendij za Istru od godišnjih 84 for.

Na taj stipendij imaju pravo gimnazijalni učenici, koji pripadaju kojoj občini Istre izuzev otoke te se kane svećenikom stališu posvetiti.

Molbenice sa priloženim svjedocima: krsta, ciepljenih kozirah, siromaštva i zadnjih dvaju skolskih tečajah a k tomu potvrdu oblasiti da pripada kojoj občini Istre neka se dostave kroz dolična predstavljena skolska Ravnateljstva Visokomu e. k. Namjestništvu ili Prečastnomu biskupskom Ordinarijatu u Trstu do 10. Oktobra 1880.

Priloženo.

Jednoga dneva naertati „Post-Anweisung“ da dobijem knjižicu „Istreske Istarskih Hrvatah“ uciniv adresu, kako se nahodi zabilježena u br. 15. ove g. „Nasa Sloga“.

Tu „Post-Anweisung“ poslah po mojoj keerki u ovaj postarski ured. Gosp. Ivan Malabotich upravitelj vidiv na listnici ime „Susak“ reče djevoici „diseghe ehel seriva altrimenti questo!“

Čuv ovo dadoh keerki gori napomenuti broj „Nase Sloge“ podertav njesto gdje se nalazi zabilježena ova naručba te ju naputih da prosi toga činovnika, nek pazi, jer je adresa upravo onako napisana, kako se nalazi u „Nasoj Slogi“. Moja hčerka tako i učini metnuv pred njega „Nasu Slogu“ i „Post-Anweisung“. G. Malabotich nasladio se je baciti na tlo „Nasu Slogu“ govoreći: „no guardo niente, via, via!“

U Barbanu dne 7. rujna 1880.

Josep A. Batel.

Upozorujemo i mi slav. direkciju poslah, da pozove strogo na račun ovakve ljude, koji neće odpraviti sasvim korektno izpunjenju „Post-Anweisung“ (imamo ju u rukah) jedino s toga, jer je hrvatskim jezikom pisana. Skoro da nebi čovjek vjerovao, da se to još može sgoditi.

Uredništvo.

Pregled tršćanskoga tržišća.

dne 9. Septembra 1880.

Table with columns for various goods (Vosak, Kafa, Rie, etc.) and their prices in different units.

Tčk Novacah poing Borse u Trstu od 1-13. Septembra 1880.

Table showing exchange rates and prices for various currencies and goods.

Advertisement for 'RIEČ ISTARSKIH HRVATAH Talijanom i svim na koje spada.' Includes contact info for Primorska tiskara na ŠUŠAKU kraj Rieke (Fiume).

Advertisement for 'NARODNE PJEŠMICE ISTARSKIH HRVATSKE'. Includes text: 'Javljamo našim čitateljem i ostalom štovanomu občinstvu, da smo pomoću „Matice Hrvatske“ dali preštampati iz „Nase Sloge“ u posebn knjižgu, koja u maloj osmini iznosi preko 380 stranah, ...'

Častnim crkvenim oskrbnictvom.

Crkvenimi je zakoni naredjeno, da se u crkvali rabe za službu božu svieci, koje su jedino iz voska. Pošto se pak od nekoliko godina počelo mijesati u vosak, koji ima služiti za pripravljnje crkvenih sviećah, mnogovrstni tuk: podpisani željom, da po crkvenomu zakonu posluži svim crkvenim oskrbnictvom pravimi sviećami iz čista voska, za prošio je ovdješnju sl. nadbiskupsku kuriju, da bi ona blagoizvoljela narediti njegove svieće I. vrsti (I. compimento), koje bi imale služiti za crkvenu porabu. I doista, sl. nadbiskupska kurija primi tu ponudu dekretom od 28. marča t. g. broj 466 ustanovivši posebnu nadzorničku komisiju, koja te uvijek skrbno pazi, da koje svieće I. vrsti (I. compimento) budu baš iz prava čista voska.

Takove su svieće vrijedne svake pohvale, ne samo zato, što su iz čista voska, nego jošte što mirno i po malo gore, nekaplju i nekadaju se, vlastitost, radi kojih i bjehu odlikovane u raznih izložbah.

Podpisani providjen je uvijek velikom zalogom lakovih sviećah svake veličine i debljine, a još k tomu i duplirah, uskrasnih i slikanih sviećah svake vrsti. A da bude č. crkvenim oskrbnictvom laglje, podpisani činit će dot svieće, svim onim, koji ga kakvom naredbom počaste, u najbližuju zelesničku postaju, poštu, il luku i to besplatno (franko) i prosto svake vozarine uz cijenu f. 2.50 kilogram (dakle f. 1.40 funt) plativši račun u vrijeme 2 mjescah, a kasnij n će se isplatam računati 6 po sto god. interesa.

Ako bi tko želio sviećah nize vrsti lahko ga poslužim onimi II. vrsti, ređenih „sottana“ po f. 2.20 kilo, kanoti i bielimi III. vrsti po f. 1.80 kilo istom pogodbom kao odzgor.

Nahodi se kod mene takodjer skla dišće kriznih putah u oleografiji pozlaćenimi i rujanvimi okviru razne veličine po baš spodobnoj cijeni, kanoti i izvrsna tamijana i drugih stvari za crkvenu rabu.

U Gorici (Görz) mjes. oktobra 1879

Alojzjo Bader

sviećar Sjominarska ulica broj 125

Oglas.

Javljamo našim čitateljem i ostalom štovanomu občinstvu, da smo pomoću „Matice Hrvatske“ dali preštampati iz „Nase Sloge“ u posebn knjižgu, koja u maloj osmini iznosi preko 380 stranah, ...'

ISTARSKIE HRVATSKE

Knjiga se može dobiti kod Odpravništva ovog lista po for. 1. ... Čist je dobitak namienjen „Nasoj Slogi“ i „Bratovščini hrvatskih ljudi u Istri“, zato se nadamo, da ćemo ju razprodati u najkraće vrijeme.

ODPRVNICTVO NAŠE SLOGE.